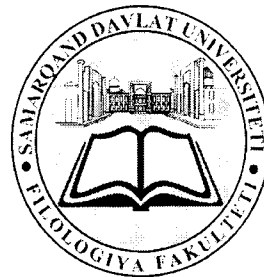

**ВАЗОРАТИ ТАЪЛИМИ ОЛӢ ВА
МИЁНАИ МАХСУСИ
РЕСПУБЛИКАИ ЎЗБЕКИСТОН**

ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ САМАРҚАНД

Ба рӯйхат гирифта шуд:

№ БД-60230100-2.01

« ____ » _____ соли 2021

“ТАСДИК МЕНАМОЯМ”
Ректори ДДС В.И. Халмурадов

**ДАСТУРИ ТАЪЛИМӢ
АЗ ФАНИИ
МАТНИ КЛАССИКӢ ВА ЛЕКСИКОГРАФИЯ**

Соҳаи илм:	200 000	-Фанҳои гуманитарӣ ва санъат
Соҳаи таълим:	230 000	-Фанҳои гуманитарӣ
Шӯъбаи таълим, ихтисос.	60230100	-Филология ва омузиши забонҳо забони тоҷикӣ).

Самарқанд – 2021

Дастури таълимии фанни “Матни классикӣ ва лексикография” дар асоси талаботи СДТ ва Талабҳои малака тартиб дода шудааст. Дастури таълимӣ барои донишҷӯёни курси дуҷуми равиши филология ва омӯзиши забонҳо: забони тоҷикӣ тайёр карда шудааст.

Дастури таълимии фан дар Донишгоҳи давлатии Самарқанд кор карда шудааст.

Дастури таълимии фан дар маҷлиси кафедраи филологияи тоҷик ва забонҳои шарқи хориҷа муҳокима карда шудааст ва барои муҳокима ба шӯрои илмӣ ва услубии факултети филологияи Донишгоҳи давлатии Самарқанд тавсия карда шудааст. (_____ соли 202__ баённомаи № ____).

Мудири кафедра *Ч. Ҳамроев*, Ч.Ҳамроев

Дастури таълимии фан дар шӯрои илмӣ факултети филологияи Донишгоҳи давлатии Самарқанд муҳокима гардида, барои истифода пешниҳод карда шудааст. (_____ соли 202__ баённомаи рақами № ____).

Декани факултет *А. Пардаев* проф. А.Пардаев

Созиш карда шуд:

Роҳбари корҳои таълимӣ-услубӣ *А. Солеев* проф. А.Солеев.

Фан/Коди модул KMVLT4006 (бакалавриат)		Соли хониши 202_-202_	Семестри 4	ECTS-Кредитҳо 6	
Фан/ Намуди фан: Интихобӣ		Забони таълим Тоҷикӣ		Соатҳои дарси ҳафтаина 6	
1	Номи фан		Машғулоти аудиторӣ (соат)	Таълими мустақил (соат)	Ҷамъи сарборӣ (соат)
	Матни классикӣ ва лексикография		90	90	180
2	I. Мазмуни фан Фанни «Матни классикӣ ва лексикография», усулҳои омӯзиши ин фан, вазифаҳо, манбаҳои забон ва мавқеи забон дар ҷамъият, ба гурӯҳи забонҳои эронӣ мутааллиқ будани забони қадимаи тоҷик ва мақоми он, хусусиятҳои ба худ хоси алифбо, хусусиятҳои фонетикӣ, луғавӣ, морфологии, фанни забони қадимаи тоҷик. Мақсади омӯзиши фанни «Матни классикӣ ва лексикография» он аст, ки ба мутахассисони соҳаи забон ва адабиёти тоҷик оиди забони қадима донишҳои мукаммали ба талаботи андозаи ҳаҷон мутобиқро додан, инчунин ба мутахассисон ҳарчониба чуқур омӯзонидани хат, алифбо ва имлои матни классикӣ. Вазифаи фанни «Матни классикӣ ва лексикография» аз ҷунинҳо иборатанд: Ба мутахассисони соҳаи забон ва адабиёти тоҷик оиди ҷунин мавзӯҳои Матни классикӣ ва лексикография маълумоти муфассал бояд дод: Ҳарфҳои мунфасила ва муттасила, ифодаи садонокҳо дар хати арабӣ. Омӯхтани қоидаҳои таъдид ва танвин. II. ҚИСМАТИ АСОСИИ НАЗАРӢ (машғулоти маърузавӣ) I. Ба таркиби фан мавзӯҳои мазкур дохил мешавад: Мавзӯи 1. Муқаддима. Асосҳои назарии фан. Дар қисмати назарии фанни мазкур соатҳо нисбатан кам ҷудо карда шудааст. Дар қисмати назарӣ муаллим оиди инкишофи тадриҷии хати арабиасоси забони тоҷикӣ ва ҳелҳои он маълумоти умумӣ медиҳад. Феҳрасти мавзӯҳои машғулоти назарӣ аз зерин иборат аст.				

Мавзӯи 2. Фанни «Матни классикӣ ва лексикография» ва аҳамияти он.

Мақсад, моҳият ва хусусиятҳои он. Фарқи байни фанни “Матни классикӣ ва лексикография» аз таърихи забон ва муқаддимаи эроншиносӣ. Хусусиятҳои ба худ хоси алифбо-графикаи забони қадимаи тоҷик.

Мавзӯи 3. Ҳарфҳои мунфасила ва махсусияти онҳо.

Ҳарфҳои мунфасила: алиф, дол, зол, ре, зе, же ва вов. Шакли навишти онҳо. Бо миқдори нуктаҳо фарқ кардани онҳо. Хусусиятҳои хоси онҳо. Овозҳои гуногунро ифода кардани ҳарфҳои номбаршуда. Аломати мадда ва хусусиятҳои он.

Мавзӯи 4. Ҳарфҳои муттасила ва махсусияти онҳо

Тарзи навишти онҳо. Маълумот дар бораи ҳарфи нун ва хусусиятҳои он. Ҳарфи (йо) ва овозҳои «й», «и», «э»-ро ифода кардани он. Пайваستшавии ин ҳарф бо ҳарфҳои мунфасила ва муттасила. Хусусиятҳои асосии ин ҳарф. Чихатҳои фарқкунандаи он аз ҳарфҳои дигар. Ифодаи садонокҳо дар хати арабӣ. Хусусиятҳои ҳарфи «алиф» ва «йо» Ҳаракатҳо (аломатҳо) ва ифодаи онҳо. Забони тоҷикӣ ва ҳарфҳои хоси забони арабӣ.

Мавзӯи 5. Садонокҳо дар хати арабии тоҷикӣ ва тарзи навишти ҳарфҳои ётбарсар бо хати арабӣ.

Садонокҳо дар хати арабии тоҷикӣ. Ба воситаи ҳарфҳо ва ҳаракатҳо ифода ёфтани онҳо. Муқоисаи садонокҳои матни классикӣ ва имрӯза. Хусусиятҳои асосии ин садонокҳо. Чихатҳои фарқкунандаи он аз ҳарфҳои дигар. Ифодаи садонокҳо дар хати арабӣ. Хусусиятҳои ҳарфи «алиф» ва «йо» Ҳаракатҳо (аломатҳо) ва ифодаи онҳо. Забони тоҷикӣ ва ҳарфҳои хоси забони арабӣ. Ифодаи садонокҳо дар хати арабӣ. Хусусиятҳои ҳарфи «алиф» ва «йо» Ҳаракатҳо (аломатҳо) ва ифодаи онҳо.

Мавзӯи 6. Калимаҳои ҳамшакл.

Калимаҳои ҳамшакл ва роли он дар матни классикӣ. Тарзи навишти онҳо. Шакли калимаҳо, ба ҳамдигар монанд будани онҳо, аз ҳамдигар бо миқдори нуктаҳо фарқ кардани онҳо, шаклашон якхела, вале бо ҷой ва миқдори нуктаҳо аз ҳамдигар фарқ намудани онҳо.

Мавзӯи 7. Имлои пасоянди “ро”, баъзе пешоянду пайвандакҳо ва таркибҳо.

Хусусияти пасоянди “ро”. Тарзи навишти пасоянди “ро”, дар якҷоягӣ навишта шудани пасоянди “ро”, пешояндҳо ва баъзе хусусиятҳои он. Тарзи

навишти пайвандакҳои “ки”, “чӣ”, “балки”, “на балки”, “агарчи”, “гарчи”,

Мавзӯи 8. Имлои изофа.

Хусусиятҳои ба худ хоси имлои изофа. Бо роҳҳои зерин сохта шудани бандакҳои изофа. Имлои баъзе аффиксҳои забони тоҷикӣ. Хусусиятҳои ба худ хоси баъзе имлои калимаҳои арабӣ.

Мавзӯи 9. Тарзи навишти бандакҳои хабарӣ ва бандакчонишинҳо

Тарзи навишти бандакҳои хабарӣ ва бандакчонишинҳо ва вазифаи онҳо дар Матни классикӣ ва лексикография. Вазифаи бандакҳои изофии «и», пасоянди «у», чонишини шахсии «у» ва пасоянди «ро»-ро иҷро намудани бандакчонишини «ам». Ҳудуди истифодашавии бандакчонишини «амон», «ашон». Имлои баъзе калимаҳои арабӣ. Тарзи навишти феълҳо ва ифодаи баъзе овозҳо.

Мавзӯи 10. Имлои баъзе аффиксҳои забони тоҷикӣ

Тарзи навишти пасванди «-иш» дар хати арабӣ. Пасвандҳои «-ин», «-ик», «-ук», «-чӣ», «-чун», «-истон», «-й», «-гӣ», «-вӣ», «-чӣ», «-ур» ва шакли навишти онҳо, хусусияти асосии онҳо. Ду тарзи навишти пасванди «-тар»: бо калима якҷоя ва аз калима ҷудо. Пешвандҳои «бе-», «ҳам-», «дар-», «бар-», «фур-», «би-», «ме-», «ҳама-», «ҳо-» ва хусусияти онҳо. тарзи навишти онҳо. Мисолҳо навиштан

Мавзӯи 11. Тарзи навишти шумораҳо

Хусусиятҳои ба худ хоси тарзи навишти шумораҳо. Шумораҳои тоҷикӣ дар хати арабии тоҷикӣ. Тарзи дуруст навиштани шумораҳо. Роли пайвандакҳо дар шумора. Вазифаи асосии суффикси “ум” дар шумора. Роли асосии шумораҳои касрии арабӣ.

Мавзӯи 12. Имлои баъзе чонишинҳо

Бандакчонишинҳо ва вазифаи онҳо дар Матни классикӣ ва лексикография. Вазифаи бандакҳои изофии «и», пасоянди «у», чонишини шахсии «у» ва пасоянди «ро»-ро иҷро намудани бандакчонишини «ам». Ҳудуди истифодашавии бандакчонишини «амон», «ашон». Имлои баъзе калимаҳои арабӣ. Тарзи навишти феълҳо ва ифодаи баъзе овозҳо. Агар калима бар вазнҳои файл, файлун, тафъил, мафъул, тафаъул, муфаъул, ифъол, истифъол ояд.

Мавзӯи 13. Имлои баъзе калимаҳо

Вазифаи асосии имлои баъзе калимаҳо. Роли имлои баъзе калимаҳо дар

матни классикӣ. Тарзи муайян намудани калимаҳои ҳамреша. Тарзи муайян намудани калимаҳои мураккаб. Тарзи муайян намудани решаи калима.

Мавзӯи 14. Имлои баъзе калимаҳои арабӣ

Хусусиятҳои ба худ хоси имлои баъзе калимаҳои арабӣ. Хусусиятҳои ба худ хоси ҳарфҳои хоси забони арабӣ. Тарзи муайян намудани калимаҳои арабӣ. Роли имлои баъзе калимаҳои арабӣ дар матни классикӣ ва лексикология.

Мавзӯи 15. Калимаҳои ҳамреша

Тарзи муайян намудани калимаҳои ҳамреша. Роҳи муайян намудани решаи калима. Хусусиятҳои ба худ хоси калимаҳои ҳамреша. Дар забони арабӣ бо роҳи флексияи дохилӣ ба амал омадани роҳҳои калимасозӣ. Вазифаҳои асосии калимаҳои иқтибосии арабии ҳамреша дар забони тоҷикӣ. Бо роҳи аффиксатсия дигаргунии маъноҳо дар решаи калима.

Мавзӯи 16. Ҳарфҳои шамсӣ ва қамарӣ

Хусусиятҳои ба худ хоси солшумории шамсӣ ва қамарӣ. Соли ҳичрӣ, соли милодӣ, соли қамарӣ ва хусусиятҳои ба худ хоси он. Тақвими Эрон. Номи моҳҳои тақвими эронӣ. Хусусиятҳои ба худ хоси тақвими арабӣ. Номи моҳҳои тақвими арабӣ. Тақвими Европа ва шаклҳои он. Номҳои моҳҳои тақвими аврупоӣ.

Мавзӯи 17. Имлои калимаҳои мураккаб

Тарзи муайян намудани калимаҳои мураккаб. Калимаҳои мураккаби типӣ тобеъ ва махсусияти он. Калимаҳои типӣ пайваст ва аҳамияти он дар матни классикӣ ва лексикография. Қисматҳои асосии калимаҳои мураккаби типӣ пайваст ва аҳамияти он дар илми забоншиносӣ.

Мавзӯи 18. Луғатҳо ва баъзе истилоҳоти грамматикӣ

Хусусиятҳои ба худ хоси луғатҳо ва баъзе истилоҳотҳои грамматикӣ. Тарзи нигоҳ доштани тартиби муайяни ҳарфҳо. Шарҳи луғатҳои тафсирий. Луғатҳои таҳассусӣ “Махзан-ул-адвияи форсӣ” шарҳи (онд ба шарҳи асарҳои алоҳида) орфографиву орфоэпӣ), “Ҳафт қулзум”, “Чароғи ҳидоят”, луғати омонимҳо, луғатҳои истилоҳоти маъмурӣ ва идоравӣ.

Мавзӯи 19. Бандакчонишинҳо дар Матни классикӣ ва лексикография

Бандакчонишинҳо ва вазифаи онҳо дар Матни классикӣ ва лексикография. Вазифаи бандакҳои изофии «и», пасоянди «у», чонишини шахсии «у» ва пасоянди «ро»-ро иҷро намудани бандакчонишини «ам». Худуди

солшуморӣ. Бо дин вобаста намудани солшуморӣ.

Мавзӯи 25. Мухтасар оид ба навъҳои хати арабӣ.

Навъҳои хати арабӣ. Санъати хат (каллиграфия), хати муношир, шикастаи настаълиқ. Хусусиятҳои махсуси навъҳои хати арабӣ. Навъҳои хат ва вазифаҳои ба худ хоси он. Таълифи асарҳои зиёда оид ба навъҳои хат. Тарзи навишти навъҳои хат. Чанд ғазали Ҳофиз бо хати хушнависон.

II. Тавсия ва нишондодҳо оиди машғулоти амалӣ

Мавзӯҳои машғулоти амалӣ аз рӯи фанни мазкур дар қарори зайл аст:

1. Қайдҳои алоҳида оиди графикаи алифбои арабии тоҷикӣ.
2. Матни классикӣ ва навъҳои он.
3. Маълумот дар бораи ҳарфҳои мунфасила.
4. Хусусиятҳои ба худ хоси ҳарфҳои муттасила
5. Ифодаи садонокҳо дар хати арабӣ, тарзи навишти ётбарсарҳо.
6. Тарзи муайян намудани калимаҳои ҳамреша.
7. Имлои пасоянди “ро” ва баъзе пешоянду пайвандакҳо ва таркибҳо дар матни классикӣ.
8. Роли бандаки изофӣ дар хати арабӣ.
9. Муқоисаи навишти бандакҳои ҳабарӣ ва бандакҷонишинҳо
10. Имлои баъзе пешоянду пайвандакҳо ва таркибҳо.
11. Сохт ва тарзи навишти шумораҳо
12. Вазифаҳои асосии имлои баъзе ҷонишинҳо.
13. Роли имлои баъзе калимаҳо дар матни классикӣ.
14. Хусусиятҳои ба худ хоси баъзе имлои калимаҳои арабӣ.
15. Сохт ва тарзи муайян намудани калимаҳои ҳамреша.
16. Хусусиятҳои махсуси ҳарфҳои шамсӣ ва қамарӣ.
17. Тарзи муайян намудани калимаҳои мураккаб.
18. Маълумоти мухтасар оиди луғатҳои пешина.
19. Сохт ва навишти бандакҷонишинҳо дар матни классикӣ.
20. Роли аффиксҳои забони тоҷикӣ дар матни классикӣ ва лексикография.

Машғулотҳои амалӣ дар аудитория бо воситаҳои мултимедӣ ҷиҳозноккунонидашуда ба як гурӯҳи академикӣ аз тарафи як муаллим бояд гузаронида шавад. Машғулотҳоро бо ёрдами усули ғаёол ва интерфактив ба роҳ мондан, инчунин аз технологияҳои педагогӣ ва ахборотӣ самаранок истифода намудан ба мақсад мувофиқ аст.

III. Таълими мустақилона ва корҳои мустақилона

Аз рӯи фанни мазкур мавзӯҳои зерин пешниҳод карда мешавад:

1. Ҳарфҳои муттасила ва шаклҳои онҳо
2. Ҳарфҳои ҳо-и ҳуттӣ ва хусусияти он

- 3.Ифодаи садонокҳо дар хати арабӣ
4. Ҳарфи ҳо-и ҳавваз ва хусусиятҳои он
5. Садонокҳо дар хати арабии тоҷикӣ ва тарзи навишти ҳарфҳои ётбарсар бо хати арабӣ
6. Ҳарфҳои хоси забони арабӣ
7. Калимаҳои ҳамшакл
- 8.Имлои пасоянди «ро» баъзе пешоянду пайвандакҳо ва таркибҳо
9. Аломати ҳамза ва хусусиятҳои он
- 10.Имлои изофа
- 11.Тарзи навишти бандакҳои хабарӣ ва бандакчонишинҳо
12. Хусусиятҳои ба худ хоси мақсура (- и шикаста)
13. Имлои баъзе аффиксҳои забони тоҷикӣ
- 14 Тарзи навишти шумораҳо
15. Имлои баъзе калимаҳо
16. Ҳарфҳои шамсӣ ва қамарӣ
17. Имлои калимаҳои мураккаб
18. Луғатҳо ва баъзе истилоҳоти грамматикӣ
19. Мухтасар оид ба навъҳои хати арабӣ
20. Давраи пайдоиши забони тоҷикӣ.
21. Тарзи навишти шумораҳо.
22. Мавқеи ҳаракатҳо дар омӯзиши забони классикии тоҷик.
23. Муқоисаи садонокҳои забони тоҷикии қадим ва имрӯза.
24. Таърихи пайдоиши номи моҳҳои соли шамсӣ ва қамарӣ.
25. Тарзи муайян намудани калимаҳои арабӣ.
26. Ифодаи ҳамсадоҳо дар матни классикии тоҷик.
27. Давраҳои тараққиёти забони тоҷикӣ.
28. Тарзи муайян намудани решаи калима.
29. Хусусиятҳои ҳарфҳои син, сод, се.
30. Хусусиятҳои ҳарфҳои «йо» ва «айн».
31. Муқоисаи пешояндҳои забони қадима ва имрӯзаи тоҷик.
32. Маълумот дар бораи луғатҳо.
33. Маълумот дар бораи намудҳои хатҳои хушнавис.

Аз рӯи мавзӯҳои мустақилона ба донишҷӯён навиштани реферат ва гузаронидани тақдирот тавсия карда мешавад.

3	IV. Натиҷаҳои омӯзонидани фан (компетенцияҳои ташаккулёбанда) Донишҷӯ дар натиҷаи азхудкунии фан:
---	---

	- оиди қонуниятҳои дохилӣ ва инкишоф, омилҳои ташаккули он, дараҷаи тадқиқи матни классикӣ ва инкишофи сифатҳои миқдории он <i>маълумоти назарӣ дошта бошанд</i>; - оиди таълимоти фанни «Матни классикӣ ва лексикография» аҳамият ва моҳияти фан. - тавзеҳи мавзӯҳои эзоҳи гра атикӣ: пасоянди «ро» ва вазифаи пешояндро иҷро намудани он. Чойивазкунии пешояндҳои ва пасояндҳо; - аломатҳои ҳамза, ташдид, танвин ва мавриди истифодабарии онҳо. - бандакчонишинҳо дар забони қадимаи тоҷик; - ҳарфҳои мунфасила ва муттасила; - ифодаи садонокҳо дар хати аоабӣ; - омӯхтани қоидаҳои ташдид ва танвин; - донишҳои назарии оиди фанни мазкур ҳосилкардари, дар асоси афкори гузаштагон ва олимони имрӯза ва онро <i>дар амал тадбиқ карда тавонанд</i>; - дар бораи равобиту пайвандҳои забони тоҷикӣ бо забонҳои халқҳои дигар дар ҷараёни таълими фан истифода намудан; бо тадқиқоти илмии фанни мазкури мавриди назар комилан ошноӣ доштан ва дар фаъолияти касбӣ аз онҳо самаранок истифода намудан; ва <i>малака ҳосил намоянд</i>; - дар таҳлили матн аз ҷиҳати забон ва услуб маълумоти кофӣ ҳосил намуда ва онҳо дар амалиёти ҳаррӯза ба <i>таҷрибаи кофӣ соҳиб шуданд</i>. -
4	V. Методҳо ва технологияҳои таълим: • маърузаҳо • кейс-стадиҳои интерфаёл; • семинар (мантиқан фикр кардан, саволу ҷавоби тезкор); • машғулотӣ амалӣ; • бо гурӯҳҳо кор кардан; • тақдирот намудан; • лоиҳаҳои индивидуалӣ; • ассисментҳо; • лоиҳаҳо барои ғимоя кардан ва бо ҷамъа кор кардан.
5	VI. Талабот барои гирифтани кредитҳо: Пурра аз худ намудани мафҳумҳои назарӣ ва амалии фан, дуруст баррасӣ намудани натиҷаҳои таҳлил, иҷро намудани супориш ва вазифаҳо дар шаклҳои назорати ҷорӣ, марравӣ ва мушоҳидаҳои мустақилона доир ба ҷараёни омӯзиш, аз рӯи назорати ниҳой супоридани кори хатӣ.
6	Адабиётҳои асосӣ 1. Абдусаматов А. «Форс тили».- Тошкент: Ўқитувчи, 1977.

	2. Қосимова М. «Хат ва имлои матни классикӣ»- Душанбе, 1989. 3. Аҳроров А. «Форс тили». – Самарқанд, 1996 4. Фарҳанги забони тоҷикӣ. Ҷилди 1-2. Москва, 1969. Адабиёти иловагӣ 1. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Тошкент, “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 29 б. 2. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 47 б. 3. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажегимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамыз. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 485 б. 5. Кадрлар тайёрлаш миллий дастури. Баркамол авлод - Ўзбекистон тараққиётининг пойдевори, Тошкент, «Шарқ», 1997. 6. Муҳаммад Ғиёсиддин. Ғиёс-ул-луғот. Ҷилди 1-2. Душанбе, 1985- 1987. 7. Афсахов А., Қаҳҳоров Ҳ. Хат ва пайдоиши он. Душанбе, Маориф, 1934. 8. Парвиз Нотил Хонлари. Дастури таърихӣ забони форсӣ. Техрон 1995. 9. А.Абдусаматов. Форс тили – Т: «Шарқ», 2007. 4. Энциклопедияи адабиёт ва санъати тоҷик, ҷ.1. – Душанбе: Сарредаксияи илмӣ энциклопедияи тоҷик, 1988. – 545с. 5. Энциклопедияи адабиёт ва санъати тоҷик, ҷ.2. – Душанбе: Сарредаксияи илмӣ энциклопедияи тоҷик, 1989. – 560с. 6. Э.А.С.Т. ҷилди 3. С.И.Э.М.Т. Душанбе. 2003 7. www.ZiyoNet.uz 8. http://www.skachatreferat.ru/ 9. http://yandex.ru/Лексикологияclid 10.http://dic.academic.ru/ 11.http://ru.wikipedia.org/wiki/Матни классикӣ
7	Дастури фан _____ соли 202__ таҳти баённомаи рақами ____ дар шӯрои таълимӣ-услубии Донишгоҳи давлатии Самарқанд маъқул карда шудааст.
8	Масъулон ба фан/модул: А.Хонхӯчаева – доктори фалсафа (PhD), дотсенти кафедраи филологияи тоҷик ва забонҳои шарқӣ хориҷаи ДДС
9	Муқарризон: А.Воҳидов - дотсенти кафедраи филологияи тоҷик ва забонҳои шарқӣ хориҷаи ДДС (доҳила) Д.Бабаева - номзоди фанҳои филологӣ, дотсенти ДТС (беруна)

	2. Қосимова М. «Хат ва имлои матни классикӣ»- Душанбе, 1989. 3. Аҳроров А. «Форс тили». – Самарқанд, 1996 4. Фарҳанги забони тоҷикӣ. Чилди 1-2. Москва, 1969. .Адабиёти иловагӣ 1. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Тошкент, “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 29 б. 2. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 47 б. 3. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажегимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамыз. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 485 б. 5. Кадрлар тайёрлаш миллий дастури. Баркамол авлод - Ўзбекистон тараққиётининг пойдевори, Тошкент, «Шарқ», 1997. 6. Муҳаммад Ғиёсиддин. Ғиёс-ул-луғот. Чилди 1-2. Душанбе, 1985- 1987. 7. Афсахов А., Қаҳҳоров Ҳ. Хат ва пайдоиши он. Душанбе, Маориф, 1934. 8. Парвиз Нотил Хонлари. Дастури таърихӣ забони форсӣ. Техрон 1995. 9. А.Абдусаматов. Форс тили – Т: «Шарқ», 2007. 4. Энциклопедияи адабиёт ва санъати тоҷик, ч.1. – Душанбе: Сарредаксияи илмӣ энциклопедияи тоҷик, 1988. – 545с. 5. Энциклопедияи адабиёт ва санъати тоҷик, ч.2. – Душанбе: Сарредаксияи илмӣ энциклопедияи тоҷик, 1989. – 560с. 6. Э.А.С.Т. чилди 3. С.И.Э.М.Т. Душанбе. 2003 7. www.ZiyoNet.uz 8. http://www.skachatreferat.ru/ 9. http://yandex.ru/Лексикологияclid 10.http://dic.academic.ru/ 11.http://ru.wikipedia.org/wiki/Матни классикӣ
7	Дастури фан _____ соли 202__ таҳти баённомаи рақами ____ дар шӯрои таълимӣ-услубии Донишгоҳи давлатии Самарқанд маъқул карда шудааст.
8	Масъулон ба фан/модул: А.Хонхӯчаева – доктори фалсафа (PhD), дотсенти кафедраи филологияи тоҷик ва забонҳои шарқи хориҷаи ДДС
9	Муқарризон: А.Воҳидов - дотсенти кафедраи филологияи тоҷик ва забонҳои шарқи хориҷаи ДДС (дохила) Д.Бабаева - номзоди фанҳои филологӣ, дотсенти ДТС (беруна)